Tweede voortgangsrapportage (na 8 maanden) 2018

Versie 1.0

Vastgesteld door het bestuur op 29 oktober 2018

Voorwoord

Voor u ligt de tweede voortgangsrapportage van stichting BOOR 2018. Deze rapportage geeft een beeld van de stand van zaken tot en met augustus. Ons koersdocument voor de beleidsperiode 2016-2020 ‘Leerlingen van nu, burgers van morgen’ bestaat uit vijf themalijnen. Voor elke themalijn hebben we onszelf in ons jaarplan 2018 vijf doelen gesteld. Aan de hand van deze in totaal 25 doelen rapporteren wij over onze voortgang.

Net als in de eerste voortgangsrapportage over 2018 (tot en met maart), hebben we de voortgang met een stoplichtmodel inzichtelijk gemaakt. Van de 25 doelen zijn er achttien reeds gerealiseerd of op koers om dit jaar te behalen. De overige doelen vragen de komende maanden nog extra aandacht om tot een positief resultaat te komen aan het einde van het jaar.

Aangescherpte koers
In 2015 heeft stichting BOOR het strategisch beleidsplan *Leerlingen van nu, burgers van morgen* opgesteld. Dit koersdocument heeft een looptijd van 2016 tot 2020 en zou dus eind 2019 aflopen. De afgelopen periode ervaren we steeds meer behoefte om focus aan te brengen in ons handelen. Dit heeft er enerzijds mee te maken dat het koersdocument als ‘breed’ wordt ervaren, met te veel prioriteiten en weinig focus. Anderzijds vragen actuele maatschappelijke ontwikkelingen, zoals toenemende segregatie in het onderwijs en het lerarentekort ons om kritisch te kijken naar ons beleid.

We hebben daarom besloten om ons koersdocument aan te scherpen. Het huidige beleid blijft het raamwerk, dat uitwerking geeft aan de missie en visie van BOOR. We brengen met de aanscherping focus aan en sluiten aan bij de actualiteit. De looptijd wordt met één jaar verlengd naar 2020. De aanscherping helpt ons de komende periode onze drie belangrijkste prioriteiten uit te voeren.

De rapportage die u nu wordt aangeboden, gaat over het jaarplan 2018 en is nog gebaseerd op het strategisch beleidsplan uit 2015. Dit geldt straks eveneens voor het jaarverslag van 2018. Het jaarplan 2019 wordt geschreven volgens de nieuwe aangescherpte koers.

Philip Geelkerken
Voorzitter algemeen bestuur

Huub van Blijswijk
Voorzitter college van bestuur

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

Inhoudsopgave **3**

Inleiding **4**

Voortgang in stoplichtmodel **9**

1. Voortgang beleidsambities **12**

1.1. Leren voor de toekomst *12*

1.2. Leren is maatwerk *15*

1.3. Leren met de beste leraren en schoolleiders *19*

1.4. Leren in de samenleving *23*

1.5. Leren in een professionele cultuur *26*

2. Financiën 2018 **28**

2.1. Financiën 2018 stichting BOOR *28*

2.2. Realisatie januari t/m augustus 2018 *30*

2.3. Financiën 2018 per sector *30*

3. Inventarisatie risico's en onzekerheden **32**

Inleiding

Als schoolbestuur, verantwoordelijk voor het onderwijs op zoveel scholen en aan zoveel leerlingen, zijn we ons ervan bewust dat vele partijen belang hebben bij ons onderwijs en dus ook bij transparantie over onze resultaten. We zijn daarop aanspreekbaar, we zien ons werk als een maatschappelijke opdracht ten behoeve van de samenleving. We leggen graag publiek verantwoording af over onze resultaten, door in rapportages, factsheets, gesprekken, etc. zichtbaar te maken hoe onze prestaties zijn op de eisen die aan het onderwijs gesteld worden en hoe onze prestaties zijn op onze ambities.

Deze voortgangsrapportage gaat over de eerste acht maanden van 2018. Met nog vier maanden te gaan tot het einde van het jaar, zijn we over de stand van zaken in de voortgang van de doelen uit het jaarplan 2018 gematigd tevreden. Van de 25 doelen die beschreven staan in het jaarplan, zijn er achttien inmiddels (bijna) afgerond of op koers. De overige zeven doelen vragen aandacht; enkele zijn onvoldoende vooruit gegaan en bij enkele zijn we tegen obstakels aangelopen. Helaas verwachten we niet dat we in 2018 nog een ziekteverzuimpercentage van 6% kunnen behalen. Hieronder bespreken we in vogelvlucht de opvallende zaken van elk aandachtsgebied.

Onderwijskwaliteit
2018 begon met één onvoldoende en één zeer zwakke school in het regulier basisonderwijs en vier onvoldoende[1] afdelingen in het voortgezet onderwijs. Er is hard gewerkt om de onderwijskwaliteit op deze scholen te verbeteren en inmiddels zijn twee afdelingen in het vo en een basisschool voldoende beoordeeld door de inspectie. De overige drie onvoldoende scholen/afdelingen krijgen naar verwachting in het najaar een voldoende beoordeling. Wolfert Tweetalig heeft als eerste BOOR-school het predicaat ‘goed’ gekregen van de inspectie, in het kader van de procedure verlenging excellente school.

Vanaf begin 2018 is het stelsel van onderwijskwaliteit inclusief de acht kwaliteitsinstrumenten vastgelegd, besproken, bijgesteld en in september 2018 is het vastgesteld. Dit mede in voorbereiding op het inspectie-onderzoek, dat in november start. In de drie sectoren zijn stelselmatig gesprekken gevoerd over de visie op onderwijskwaliteit. Tevens is in die periode een dashboard gebouwd met risico-indicatoren. Naar aanleiding daarvan hebben gesprekken plaatsgevonden in de vorm van doorloopdagen in (s)bao en planning & control gesprekken in het vo. Deze rijke informatie heeft geleid tot drie sectoranalyses (die tot op heden nog worden aangevuld) en gerichte arrangementen voor risico-scholen in het (s)bao. Het effect van alle inspanningen is dat het zicht op de scholen steeds beter wordt. Op grond daarvan wordt ingeschat dat er in elke sector een school is aan te wijzen die het risico loopt

[1] Deze afdelingen zijn indertijd als zwak beoordeeld, maar met het nieuwe toezichtkader wordt gesproken van onvoldoende.

op een onvoldoende beoordeling. We zetten samen met schoolleiders en teams alles op alles om de kwaliteit van het onderwijs op deze locaties zo snel mogelijk weer op het gewenste peil te hebben.

Om basisschoolkinderen een goede start te geven op het vervolgonderwijs zijn er drie initiatieven gestart in de samenwerking tussen (s)bao en vo. De gemaakte stappen en de geleerde lessen zijn opgetekend en worden in 2019 gedeeld, zodat andere scholen hiervan kunnen leren.

Het beleidsplan ‘Passend Onderwijs’ is vertaald in twee concrete programmalijnen met onderliggende projecten. Onder de programmalijn ‘basisondersteuning op orde’ staan voornamelijk activiteiten om aan de basisondersteuning bij al onze scholen te voldoen. Onder de programmalijn ‘samenwerking en hybride vormen’ vallen activiteiten om de scholen uit de drie sectoren elkaar beter te laten leren kennen. Daarmee willen we de weg openen voor hybride samenwerkingsvormen (naast de 7 samenwerkingen die al lopen).

Burgerschap en identiteit zijn in 2018 op verschillende wijze opgepakt. Enerzijds door een inventarisatie van lopende acties in de scholen en anderzijds door het lustrum te verbinden aan onze openbare identiteit. Het thema identiteit is een van de drie prioriteiten in de aangescherpte koers. Een notitie waarin de grondslagen van het openbaar onderwijs beschreven staan is in voorbereiding. Onze scholen zijn van en voor de samenleving, we bereiden onze leerlingen voor op het participeren daarin. We delen waarden en normen, vormen een gemeenschap waarmee leerlingen zich verbonden voelen, we gaan met respect met elkaar om en belemmeren elkaars vrijheid niet. Komende jaren vormt dit een van onze drie prioriteiten.

In de eerste helft van 2018 heeft BOOR zijn tweede lustrum gevierd, waarbij de thema’s identiteit en verbinding centraal stonden. Gedurende dit halve jaar hebben diverse activiteiten plaatsgevonden, met als slotstuk ‘de BOOR Parade’. Een dag met zowel inhoudelijke workshops over identiteit en burgerschap, als met vertier. Bijna 1000 medewerkers van BOOR hebben deelgenomen aan de verschillende activiteiten. We kijken ondanks een soms geringe opkomst positief terug op de inhoud van onze lustrumviering en de opbrengst ervan voor de onderlinge verbinding en het gesprek over identiteit.

We zijn blij met de voortgang op het gebied van ‘samen leren’. Er zijn inmiddels verschillende professionele leergemeenschappen in het (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs die ingaan op actuele onderwijskundige onderwerpen. Voor de zomer was er een eerste netwerkdag voor intern begeleiders. Maar liefst 90 intern begeleiders waren erbij – dit toont aan hoeveel belangstelling er is voor deze uitwisseling van expertise. We zetten het initiatief van de IB-netwerkdagen daarom voort met de organisatie van twee vervolgdagen tijdens dit schooljaar.

Herontwerp vo op zuid vordert gestaag. We hebben met CVO afspraken vastgelegd over de samenwerking tussen het Einstein en Penta, in Hoogvliet. Samen bieden de scholen het gehele palet: Einstein biedt mavo/havo/vwo en Penta vormt een meer beroepsgerichte mavo en vmbo. Het doel is dat leerlingen in Hoogvliet blijven en minder naar scholen buiten Rotterdam gaan. Uit het haalbaarheidsonderzoek blijkt dat drie trajecten in samenhang moeten worden ontwikkeld: de businesscases van de afzonderlijke projecten, de besluitvorming van het gemeentelijk- en rijksbudget en het aanleveren en overeenstemming conform met IHP-traject.

Voor BOOR gaat het om de verhuizing van de Hugo de Groot naar de Kop van Zuid. Met de businesscases worden de benodigde budgetten onderbouwd. Er is een budget samengesteld van 80 miljoen voor alle projecten die vallen binnen het convenant. Dat wordt gedekt door het huidige IHP-programma van de Hugo de Groot en het Zuider Gymnasium, de rijksbijdrage NPRZ, de gemeentebegroting 2019 en de eigen bijdrage van de schoolbesturen.

Personeel

De in 2017 gevormde afdeling HR bij BOOR Services, het stafbureau van stichting BOOR, ontwikkelt zich door, maar is nog kwetsbaar en kent ook tegenslagen in de bezetting. Het strategisch HR beleid is in ontwikkelingen wordt dit jaar afgerond. We liggen op koers met de uitvoering van het management development programma in het (s)bao. Dit najaar komt er ook een aanpak voor een MD-programma in het speciaal onderwijs en begint de uitvoering van het MD-traject in het voortgezet onderwijs.

In de eerste voortgangsrapportage constateerden we dat de organisatie er nog niet voldoende in slaagt om het ziekteverzuim verder terug te dringen. Er is daarom een analyse uitgevoerd en een nieuwe aanpak ontworpen. Deze is op 1 september gestart in de sector (s)bao, op de scholen waar het verzuim het hoogst is. De reductie van ziekteverzuim is een belangrijke factor in het omgaan met het lerarentekort. Daarnaast werken we aan maatregelen die (zij-)instroom vergroten, de uitstroom beperken en kijken we naar hoe het onderwijs anders georganiseerd kan worden.

Financiën

De totale baten liggen hoger dat ze waren begroot. Dat komt vooral door de hogere Rijksbijdrage. Ook de lasten liggen hoger vanwege de afgesloten CAO. De stijging van de baten heeft gevolgen voor het percentage weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen zet immers het eigen vermogen af tegen de totale baten. Het verwachte resultaat 2018 ontwikkelt zich echter positiever dan begroot. Daardoor verloopt de opbouw van het weerstandsvermogen conform verwachting. Het weerstandsvermogen van BOOR bij ongewijzigd beleid zal eind 2018 het gewenste niveau van 10% behalen. Daarmee wordt een belangrijke mijlpaal behaald waar jarenlang hard voor is gewerkt.

De afdeling financiën is in september gestart met het ingekorte begrotingsproces en dit verloopt volgens planning. De begroting zal, samen met het jaarplan, uiterlijk 1 november worden ingediend bij de gemeente.

In hoofdstuk 2 wordt het financiële resultaat tot en met augustus en het verwachte resultaat 2018 van Stichting BOOR gepresenteerd en toegelicht. Hier wordt ook ingegaan op de financiële resultaten per sector. We verwachten over 2018 een positief resultaat van € 3,2 miljoen. Dit is € 0,7 miljoen hoger dan het begrote resultaat over 2018.

Huisvesting, facilitair en ICT

We zijn tevreden met de vooruitgang op het gebied van huisvesting en facilitair. De vorderingen in de leegstandsreductie liggen op koers, de doelstelling voor 2018 is ruim behaald met 41.223 m^2. Er is met een plan van aanpak voor herijking gestart en de eerste fase daarvan is succesvol afgerond. Nu is de tweede fase gestart: het inspecteren en vastleggen van de meerjaren onderhoudsplanningen voor 31 locaties. Voor de kleine basisscholen van BOOR (scholen onder de 225 leerlingen) is een integraal plan van aanpak opgesteld. De uitvoering hiervan is dit schooljaar begonnen. Inmiddels is ook de basis van de BOOR-rapportagetool geïmplementeerd, hier is echter nog verdere verbetering nodig.

In de afgelopen maanden is op het vlak van ICT het gesprek vervolgd over de manier waarop we binnen BOOR optimaal gebruik kunnen maken van de mogelijkheden die de technologie biedt om maximale kansen te bieden aan leerlingen. Daartoe is door een extern bureau een rapport opgesteld met handreikingen. De komende periode ligt de focus op het creëren van een stabiele basis ICT voorziening om een eigentijdse, passende en uitdagende omgeving te ondersteunen en te creëren waarin talent zich maximaal kan ontplooien en die ondersteunend is aan de onderwijskundige visies van de school. De komende periode zullen we aan de slag gaan met de aanbevelingen die zijn gedaan. Een eerste stap hierin is om goed in kaart te brengen wat de huidige stand van zaken op de scholen is, gezien de grote diversiteit en met elkaar nadere keuzes te maken over datgene wat centraal wordt gefaciliteerd en datgene wat decentraal wordt belegd. Ook is er formatief ruimte gecreëerd om hierin stappen te kunnen zetten.

Op 25 mei voldeed BOOR aan de belangrijkste eisen die vanuit de AVG zijn gesteld. Dit is een belangrijk succes voor onze organisatie. Via opleidingen voor alle medewerkers van BOOR, flyers en andere hulpmiddelen, wordt de bewustwording op het gebied van privacy op kantoor en in de scholen blijvend vergroot.

BOOR en gemeente als partners

Voor de samenwerking in de wijk zien we een nadrukkelijk verband tussen onderwijs, zorg, veiligheid en jeugd. In dit sociaal domein is BOOR slechts een van de partners. Samen met onder meer andere schoolbesturen, jeugdzorg, zorg- en welzijnsinstellingen, cjg’s en schuldhulpverlening. Met elkaar streven we hetzelfde doel na: dat kinderen in onze stad veilig en gezond opgroeien. Gezamenlijk kunnen we dit bereiken. De gemeente is de

noodzakelijke schakel tussen de partners voor een goede aansluiting tussen de verschillende thema's. Wij vragen de gemeente om krachtig de regie te voeren om de samenwerking optimaal te laten verlopen.

Voortgang in stoplichtmodel

	Doelen – Leren voor de toekomst	Voortgang t/m maart	Voortgang t/m augustus
1	We streven naar nul scholen met een beoordeling onvoldoende van de inspectie. Realistisch voor eind 2018 is: maximaal twee scholen (bao) en vier afdelingen (vo).		
2	A. Al onze scholen in Rotterdam Zuid hebben in 2018 een uitwerking van het LOB-programma in het eigen curriculum opgenomen. B. Eind 2018 ligt er een plan van aanpak voor de verbreding naar de rest van onze scholen per 2019.		
3	Eind 2018 is een reductie van de leegstand van 36.950 m² gerealiseerd.		
4	In 2018 wordt het integrale plan voor de kleine scholen afgerond en start de implementatie hiervan.		
5	De Meerjaren Onderhoudsplanning (MJOP) wordt in zijn geheel herijkt. In 2018 gebeurt dit voor een derde voor de scholen.		

	Doelen – Leren is maatwerk	Voortgang t/m maart	Voortgang t/m augustus
6	Op tenminste drie plaatsen wordt een experiment uitgevoerd door een vo- en een po-school met het realiseren van doorgaande leerlijnen.		
7	Van de vijf ten doel gestelde kindcentra voor 2020 zijn er minimaal drie scholen reeds actief met de implementatie. Daarnaast is eind 2018 bekend welke twee andere scholen een kindcentrum starten.		
8	In 2018 vindt in het kader van passend onderwijs een pilot met stergroepen in het (s)bao plaats in drie wijken.		
9	Het dashboard in de BOOR rapportagetool is in 2018 gereed voor en wordt benut door schoolleiders en bestuur.		
10	In 2018 wordt een privacyprogramma opgesteld dat voor heel BOOR geldt en dat voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming.		

	Doelen – Leren met de beste leraren en schoolleiders	Voortgang t/m maart	Voortgang t/m augustus
11	In 2018 wordt het management development programma uitgevoerd in het (s)bao en (v)so. In het vo maken we hiermee in 2018 een start.		
12	Met alle schoolleiders wordt in 2018 een functionerings- dan wel beoordelingsgesprek gevoerd, onder meer gebaseerd op het BOOR leiderschapsprofiel.		
13	In 2018 zijn digitale personeelsdossiers beschikbaar voor schoolleiders en medewerkers.		
14	In 2018 wordt een strategisch HR beleidsplan opgesteld met daarin in ieder geval aandacht voor strategische personeelsplanning, pluriformiteit en goed werkgeverschap en worden de daaruit voortvloeiende noodzakelijke acties uitgevoerd.		
15	We streven naar een zo laag mogelijk ziekteverzuim. In 2018 wordt onverkort vastgehouden aan de doelstelling om het ziekteverzuim BOOR-breed tot onder de 6% te beperken.		

	Doelen – Leren in de samenleving	Voortgang t/m maart	Voortgang t/m augustus
16	Alle scholen hebben in 2018 aandacht voor het thema burgerschap en rapporteren hierover in hun jaarverslag.		
17	Het in 2017 opgestelde plan met activiteiten in het kader van het programma identiteit wordt in 2018 uitgevoerd, gericht op alle drie de sectoren. Bij de viering van het tienjarig bestaan van stichting BOOR is aandacht voor de thema's identiteit en burgerschap.		
18	In 2018 is een inventarisatie uitgevoerd naar wat scholen doen op het gebied van ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap en voeren we waar nodig de eerste acties uit om dit te verbeteren.		
19	De medezeggenschap binnen BOOR functioneert optimaal. Dit meten we door middel van een steekproef.		
20	In 2018 ligt er een plan van aanpak met ambitieuze doelstellingen op het terrein van gezondheid en worden de daaruit voortvloeiende noodzakelijke acties uitgevoerd.		

	Doelen – Leren in een professionele cultuur	Voortgang t/m maart	Voortgang t/m augustus
21	In 2018 organiseren we een pilot waarin binnen de sectoren en sectoroverstijgend ontmoeting wordt georganiseerd om van elkaar te leren, met als doel de onderwijskwaliteit te vergroten. Als de pilot een succes is, breiden we dit in 2019 verder uit.		
22	In 2018 hebben we een gedragen notitie over ons BOOR-kwaliteitsbeleid.		
23	A. In 2018 behaalt BOOR een weerstandsvermogen van 10%. B. Daarnaast wordt beleid geformuleerd hoe we in de komende jaren op school- en bestuursniveau een solide financiële positie behouden.		
24	De stuurinformatie over de belangrijkste doelen van BOOR wordt vanaf 2018 digitaal ontsloten. Hiermee kunnen de ontwikkelingen gemonitord worden en eventuele interventies gebaseerd worden.		
25	In 2018 implementeren we het bestel- en facturatiesysteem.		

Gerealiseerd / op koers om te behalen in 2018
Behoeft extra aandacht in het vervolg van het jaar
Wordt niet behaald in 2018

1. Voortgang beleidsambities

1.1. Leren voor de toekomst

Doel 1 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
We streven naar nul scholen met een beoordeling onvoldoende van de inspectie. Realistisch voor eind 2018 is: maximaal twee scholen (bao) en vier afdelingen (vo).		

Stand van zaken na acht maanden

Voortgezet onderwijs

Wolfert Tweetalig heeft als eerste BOOR-school het predicaat 'goed' gekregen van de inspectie, in het kader van de procedure verlenging excellente school. De havo- en vwo-afdelingen van Thorbecke Prinsenlaan zijn weer als voldoende beoordeeld. Er is één locatie in het vo die het risico loopt om komend najaar als onvoldoende te worden beoordeeld, vanwege een te laag driejaarsgemiddelde. Als dit gebeurt, verwacht de directie dat het van korte duur zal zijn. De directeur, die er nu ongeveer jaar werkt, heeft al vroeg ingrepen gedaan die het gemiddelde vrij snel weer op orde zullen brengen.

(Speciaal) basisonderwijs

Basisschool de Bloemhof is weer als voldoende beoordeeld. Er is nu nog één school zeer zwak, Finlandia. Hier is de eindopbrengst inmiddels voldoende en heeft de inspectie de verwachting uitgesproken dat in het najaar de school weer voldoende wordt beoordeeld.
Er is één school waar bestuur en Inspectie zich zorgen over maken. Deze school zal in het najaar door de inspectie nader worden onderzocht. Hier is inmiddels een interim-directeur gestart naast de zittende directeur en er worden diverse interventies gepleegd.

(Voortgezet) speciaal onderwijs

Er vonden in de maanden april tot en met augustus geen inspectiebezoeken plaats bij de so/vso-scholen. Alle scholen behouden daarom een voldoende beoordeling van de Onderwijsinspectie. We verwachten dat het merendeel van de scholen, naar aanleiding van een kwaliteitsonderzoek van de Onderwijsinspectie in november 2018, komend schooljaar bezocht wordt. Er is één schoollocatie die specifiek de aandacht heeft als het gaat om risico's voor de onderwijskwaliteit. Het streven is dat alle scholen een voldoende beoordeling behouden.

Doel 2 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
A. Al onze scholen in Rotterdam Zuid hebben in 2018 een uitwerking van het LOB-programma in het eigen curriculum opgenomen.		

B. Eind 2018 ligt er een plan van aanpak voor de verbreding naar de rest van onze scholen per 2019.		

Stand van zaken na acht maanden

Deel A is afgerond, alle scholen in Rotterdam Zuid hebben een uitwerking van het LOB-programma in hun curriculum. Wel zal er nog met zes basisscholen en één vo-school overlegd worden over het kleine aantal activiteiten waar zij aan meedoen. Deel B moet nog worden opgepakt.

Doel 3 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
Eind 2018 is een reductie van de leegstand van 36.950 m² gerealiseerd.		

Stand van zaken na acht maanden

In oktober 2016 hebben we met de gemeente afspraken gemaakt over de leegstandsreductie in de vastgoedportefeuille die bereikt moet worden. Eind 2017 is hiervan 38.739 m² gerealiseerd. Per 1 augustus 2018 zijn twee locaties afgestoten: Samsam (1526 m²) en de nevenvestiging van de Klimop (958 m²). Hiermee is 41.223 gerealiseerd en is de doelstelling voor 2018 ruim behaald.

Doel 4 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 wordt het integrale plan voor de kleine scholen afgerond en start de implementatie hiervan.		

Stand van zaken na acht maanden

Begin 2018 is het definitieve integrale plan voor kleine scholen opgeleverd. Voor alle 26 scholen die op 1 oktober 2016 een leerlingaantal onder de door BOOR gewenste schoolgrootte van 225 leerlingen is hierin een toekomstrichting beschreven. Van de 26 scholen hadden er zeventien een leerlingaantal onder de Rotterdamse opheffingsnorm van 182. Op 1 mei is de tijdelijke subcommissie BOOR van de gemeenteraad hierover vertrouwelijk geïnformeerd. Met de uitvoering van de plannen is inmiddels gestart. De komende maanden en jaren wordt de voortgang nauwgezet in de gaten gehouden en wordt waar nodig bijgestuurd. We zijn content dat we kunnen melden dat het leerlingenaantal van een aantal scholen inmiddels is gestegen tot boven de norm van 225. Na vaststelling van het aantal leerlingen op de teldatum 1/10/2018 zal worden bezien wat het actuele aantal kleine scholen op dat moment is. Daarbij kan sprake zijn van toevoeging van nieuwe scholen aan het bestand. Conform het protocol kleine scholen zal aan hen worden gevraagd een toekomstverkenning op te stellen.

Doel 5 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
De Meerjaren Onderhoudsplanning (MJOP) wordt in zijn geheel herijkt. In 2018 gebeurt dit voor een derde voor de scholen.		

Stand van zaken na acht maanden

We hebben eerst een pilot uitgevoerd van de herijking van de gehele Meerjarenonderhoudsplanning (MJOP). Hiervoor hebben we een MJOP gemaakt van zeven locaties. Deze is afgerond en geëvalueerd. Eind augustus de tweede fase gestart, het inspecteren en vastleggen van de MJOP voor 31 locaties. De tweede fase is eind september gereed. Als we kijken naar de omvang van de totale herijking op basis van de BVO (bruto verhuurbare oppervlakte) van de locaties van het (s)bao/so/vso/vo komen we tot de volgende cijfers:

BVO van de 38 locaties die eind september herijkt zijn:	75.935 m^2
BVO van de 51* locaties die in 2018 nog niet herijkt zijn:	76.459 m^2 **

* *Dit is exclusief MFA's (multifunctionele accommodaties) en huurpanden. Voor deze locaties is een plan op maat nodig. De contracten voor de MFA's en de bijbehorende demarcatielijst word met de Gemeente en collega schoolbesturen besproken en opnieuw vastgesteld in de werkgroep onderwijshuisvesting.*

* *Dit is inclusief de 45 locaties waarvoor plannen zijn om de komende vijf jaar renovatie of vervangende nieuwbouw te realiseren.*

** *De verhouding in vierkante meters lijkt scheef. Dit komt doordat in de 38 locaties meerdere grote schoolgebouwen zitten. Denk aan De Piloot in Ommoord, de Mare, Blijvliet en Het Landje. In de andere groep bevinden zich in verhouding kleinere schoolgebouwen.*

Op basis van de BVO van de herijkte locaties kunnen we begin oktober een goed onderbouwde inschatting maken van de onderhoudskosten in de MJOP voor de vastgoedportefeuille PO/SO/VSO van Stichting BOOR.

1.2. Leren is maatwerk

Doel 6 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
Op tenminste drie plaatsen wordt een experiment uitgevoerd door een vo- en een po-school met het realiseren van doorgaande leerlijnen.		

Stand van zaken na acht maanden

Het Libanon en de scholengroep Noordoost

Eind juni was er een bijeenkomst waar de scholen samen een activiteitenprogramma hebben ingericht voor het schooljaar 2018/2019. De activiteiten richten zich op de ontmoeting tussen docenten uit het voortgezet onderwijs en leerkrachten uit het primair onderwijs, gezamenlijke kennisverbreding over onderzoekend en ontwerpend leren en het inrichten van een digitaal platform. Gezamenlijk wordt er geschoold en er zijn afspraken gemaakt om een programma voor leerlingen te ontwikkelen dat in september 2019 van start gaat.

Regiegroep po - vo Hoogvliet

De regiegroep po-vo heeft zich samen met de scholen de afgelopen jaren ingezet om het rekenonderwijs voor alle leerlingen in Hoogvliet te verbeteren. Er zijn in de afgelopen jaren diverse bijeenkomsten georganiseerd voor alle leerkrachten en docenten die zich met dit onderwijs bezighouden. Ook is er een ‘rekenonderzoek’ gedaan. Dit is nu afgerond en er zijn nieuwe afspraken gemaakt in de regiegroep voor het vervolgtraject. In de ‘Blauwdruk Doorlopende leerlijnen Hoogvliet’ zijn alle afspraken voor de samenwerking in het schooljaar 2018/2019 vastgelegd. Er zijn onder andere afspraken over kennisdeling tussen voortgezet en primair onderwijs en het organiseren van een warme overdracht tussen deze sectoren. In navolging van het rekentraject is er inmiddels ook een taalonderzoek in voorbereiding.

Het Einstein Lyceum heeft als pré-vwo programma masterclasses verzorgd op twee basisscholen en heeft een subsidieaanvraag ingediend voor een derde samenwerking.

Samenwerking in de wijk Feijenoord

RVC De Hef werkt aan een plan voor de po-vo doorstroom. Hierbij werkt de school samen met po-scholen in de buurt en met OSG Hugo de Groot en het Olympia College. Loopbaanoriëntatie is daarbij de leidraad. Ook wordt er een voorlichtingsavond voorbereid voor leerlingen ouders over leerroutes en loopbaanoriëntatie.

Doel 7 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
Van de vijf ten doel gestelde kindcentra voor 2020 zijn er minimaal drie scholen reeds actief met de implementatie. Daarnaast is eind 2018 bekend welke twee andere scholen een kindcentrum starten.		

Stand van zaken na acht maanden

Kindcentrum IJsselmonde

De verwachte oplevering van het gebouw voor het Kindcentrum IJsselmonde is een jaar vertraagd. De businesscase kostte meer tijd dan voorzien, omdat deze is opgesteld door de drie participerende besturen. Daarnaast vraagt de bouwkundige invulling op de locatie Heindijk 20 vanwege de beperkte omvang meer tijd. In aanloop naar de opening van het kindcentrum in 2021 werkt de projectgroep KC IJsselmonde aan de ontwikkeling van de visie, missie en strategie. Inhoudelijk is er wel voortgang geboekt. Er is contact gelegd met verschillende partners in de wijk om de samenwerking in het kindcentrum vorm te geven. Er is een animatie beschikbaar met de eerste uitgangspunten.

Babylon

Het voornemen is dat Babylon en De Asch van Wijkschool fuseren en zich ontwikkelen tot een kindcentrum. Samen met de andere partners in de wijk zijn uitgangspunten geformuleerd die aan dit kindcentrum ten grondslag moeten liggen. Momenteel wordt onderzocht hoe belemmeringen in de schoolomgeving zoals cao's en botsende belangen kunnen worden aangepakt.

Blijvliet

Samenwerking met educatieve partners krijgt steeds verder vorm in de ontwikkeling van het kindcentrum:

- Samen met Peuter & co werkt de school aan het aanbod in het voor- en vroegschoolse leren. Spelend leren is daarbij het uitgangspunt.
- De leeskliniek van PPO is in ondergebracht in het gebouw van de Blijvliet. Daar maken ook scholen uit de omtrek gebruik van.
- Per 1 augustus 2018 huisvest de Blijvliet ook oefentherapie in het gebouw.
- De stichting Fawaka biedt drie maal per week naschoolse activiteiten aan in het gebouw: de Choco ondernemers en de Mode ondernemers en ROBO (programmeren).

Aanvullend

Nieuwbouw en renovatie bij een aantal scholen zullen in de toekomst de mogelijkheid bieden tot samenwerking met kinderopvang (dagopvang, VVE, peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang) in een kindcentrum.

Doel 8 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 vindt in het kader van passend onderwijs een pilot met stergroepen in het (s)bao plaats in drie wijken.		

Stand van zaken na acht maanden

Het project ‘De Tweede Haven’, een initiatief van OBS Delfshaven, in samenwerking met PPO Rotterdam, gaat binnenkort van start. Er is overeenstemming bereikt tussen de 25 scholen in het wijknetwerk om de wijkgelden van het samenwerkingsverband in te zetten op dit project. Daarmee is er dekking gevonden voor de kosten. Een leerkracht en een onderwijsassistent zijn aangesteld en de implementatieopzet is vastgelegd in een projectplan. De eerste leerlingen zullen instromen in oktober.

Obs De Akkers in Rotterdam Vreewijk zoekt in samenwerking met De Archipel naar een passende vorm om een vergelijkbare voorziening vorm te geven. Het plan is om een tijdelijke voorziening te creëren waar leerlingen van gespecialiseerde leerkrachten de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben om succesvol te zijn op de reguliere school.

De vorming van de derde stergroep met De Barkentijn gaat niet door. Daarentegen heeft OLS De Recon samen met Tuinstad Schiebroek een samenwerkingsproject opgestart waardoor leerlingen van OLS De Recon stage kunnen lopen ter voorbereiding van hun overstap naar het regulier voortgezet onderwijs. Dit heeft tot nu toe geleid tot drie succesverhalen. Voor komend schooljaar zijn er zes kinderen die in aanmerking komen voor zo’n stage.

Doel 9 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
Het dashboard in de BOOR rapportagetool is in 2018 gereed voor en wordt benut door schoolleiders en bestuur.		

Stand van zaken na acht maanden

De BI-tool QlikView is gedeeltelijk operationeel, maar de verdere uitbreiding voor onder andere onderwijskwaliteit is vertraagd. De informatiebehoefte is wel geïnventariseerd en gebruikt voor de implementatie van de basis van de BOOR rapportagetool. Ook is er een concept managementdashboard geschetst. Dit voldoet nog niet voldoende aan de wensen en eisen van de gebruikers. Het gesprek om dit verder te verbeteren loopt op dit moment nog. De data wordt voorlopig handmatig ontsloten en levert geen vertraging op in de diverse rapportages, het vergt echter meer inspanning.

Doel 10 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 wordt een privacyprogramma opgesteld dat voor heel BOOR geldt en dat voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming.		

Stand van zaken na acht maanden

De uitvoering van het programma Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) ligt op schema. Beleidsdocumenten op het gebied van privacy zijn herzien, de verplichte registraties – waaronder het verwerkingsregister – zijn beschikbaar en waar nodig zijn verwerkersovereenkomsten gesloten. Op centraal niveau zijn de benodigde functionarissen benoemd, waaronder de functionaris gegevensbescherming (FG). Op alle scholen zijn privacy-ambassadeurs aangesteld. Tenslotte zijn er ICT-securitychecks uitgevoerd op scholen en op centraal niveau, de uitkomsten daarvan worden de komende periode opgepakt. BOOR voldeed daarmee op 25 mei aan de belangrijkste eisen die vanuit de AVG zijn gesteld.

Belangrijk is dat we privacy in de afgelopen periode goed op de kaart hebben gezet binnen BOOR. Via opleidingen voor alle medewerkers van BOOR, flyers en andere hulpmiddelen, wordt de bewustwording op het gebied van privacy blijvend vergroot. De privacy ambassadeurs op de scholen volgen masterclasses en vormen een kennisnetwerk door de gehele organisatie. Zij zijn aanspreekpunt binnen de schoolteams op het gebied van privacy.

1.3. Leren met de beste leraren en schoolleiders

Doel 11 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 wordt het management development programma uitgevoerd in het (s)bao en (v)so. In het vo maken we hiermee in 2018 een start.		

Stand van zaken na acht maanden

Alle schoolleiders en management-trainees uit het (s)bao hebben het eerste deel van het MD-traject voor de zomerperiode afgerond. Deel 2 en 3 van het MD-programma starten in september en duren tot maart 2019. De bovenschoolse directie van het (s)bao bepaalt dit najaar hoe het MD-programma (cyclisch) geborgd wordt in de organisatie.

In het voorjaar is in het (v)so het besluit genomen over een nieuwe directiestructuur. In het verlengde daarvan vinden nu gesprekken plaats binnen de sector over leiderschap en cultuurverandering. Dit najaar worden de uitkomsten hiervan vertaald naar een concrete aanpak voor een MD-programma. In het programma zal ruimte zijn voor ontwikkeling van leiderschap en wat er nodig is aan cultuurverandering na de invoering van de nieuwe directiestructuur. De plannen voor het MD-traject in het vo gaan in het laatste kwartaal van start.

Doel 12 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
Met alle schoolleiders wordt in 2018 een functionerings- dan wel beoordelingsgesprek gevoerd, onder meer gebaseerd op het BOOR leiderschapsprofiel.		

Stand van zaken na acht maanden

BOOR kent een personeelscyclus waarin gesprekken over het functioneren worden gevoerd met schoolleiders. De bovenschools directeuren hebben met alle schoolleiders in het (s)bao een gesprek gevoerd in mei. Datzelfde geldt voor de bovenschools directeur (v)so met alle zittende schoolleiders. Met de interimmers hebben deze gesprekken een ander karakter, passend bij de fase waarin de opdracht zich bevindt. In het vo lopen de gesprekken, maar is de cyclus nog niet bij iedereen afgerond.

Doel 13 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 zijn digitale personeelsdossiers beschikbaar voor schoolleiders en medewerkers.		

Stand van zaken na acht maanden

De verbetering van de digitale HR-dienstverlening is projectmatig opgepakt. Het project is gestart met een onderzoek naar de huidige situatie (de 'Ist') en de gewenste situatie (de 'Soll'). In het project gaat het over de reeds bestaande digitale HR-processen en worden de papieren processen en dossiers geïnventariseerd en besproken. Ook de wensen voor uitbreiding van de functionaliteiten in het personeelsadministratiesysteem en (de toegankelijkheid en inhoud van) het digitale personeelsdossier komen aan bod. De uitvoering van het projectplan loopt door in 2019.

Doel 14 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 wordt een strategisch HR beleidsplan opgesteld met daarin in ieder geval aandacht voor strategische personeelsplanning, pluriformiteit en goed werkgeverschap en worden de daaruit voortvloeiende noodzakelijke acties uitgevoerd.		

Stand van zaken na acht maanden

Begin juni zijn de eerste overzichten gepresenteerd van de Strategische Personeelsplanning (SPP) in de drie sectoren van BOOR. Deze bevatten met name een aantal kwantitatieve overzichten van de geprognotiseerde ontwikkelingen van het leerlingenaantal in relatie tot het benodigde aantal onderwijspersoneel, onderwijsondersteunend personeel en schoolleiders en de verwachte uitstroom op basis van de AOW-gerechtigde leeftijd. Op dit moment wordt verder gewerkt aan het verkrijgen en verrijken van aanvullende kwantitatieve gegevens. Ook is er een start gemaakt met de kwalitatieve SPP door het interviewen van een aantal schoolleiders in het (s)bao. Naast het verkrijgen van meer inzicht en het analyseren van deze gegevens zijn reeds maatregelen genomen om te anticiperen op mogelijke tekorten, zoals een beter zicht op de lio'ers (leerkrachten in opleiding) binnen BOOR (in kwalitatieve en kwantitatieve zin) en het formeren van een community van deze vierdejaars pabo-studenten met als doel om deze groep te binden aan BOOR.

Onlangs is gestart met het opstellen van een strategisch HR-beleidsplan dat ondersteunend is aan de strategische koers van BOOR. Dit beleidsplan gaat richting geven aan het HR-beleid van BOOR, met als kern de goede, interessante en uitdagende werkgever die BOOR wil zijn.

Doel 15 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
We streven naar een zo laag mogelijk ziekteverzuim. In 2018 wordt onverkort vastgehouden aan de doelstelling om het ziekteverzuim BOOR-breed tot onder de 6% te beperken.		

Stand van zaken na acht maanden

In het eerste kwartaal 2018 hebben we geconstateerd dat BOOR er, ondanks de vele inspanningen door alle betrokkenen, nog niet in slaagt om het verzuim verder terug te dringen. Daarom zijn de cijfers opnieuw geanalyseerd en is de huidige verzuimaanpak geëvalueerd. De uitkomsten gaven het volgende beeld:

- De problematiek in verzuim verschilt per sector;
- In de verzuimaanpak liggen voldoende aanknopingspunten om de werking aanzienlijk te verbeteren en de verzuimduur belangrijk in te korten;
- De verzuimaanpak is nog niet AVG-proof.

Op basis van de uitkomsten is een nieuwe aanpak ontworpen. Deze aanpak verschilt belangrijk van de oude, met name in de handelwijze tijdens de eerste zes weken van het verzuim. In het tweede kwartaal is de richting uitgewerkt naar een concreet plan van aanpak. Vanaf 1 september starten drie scholengroepen van het (s) bao met de nieuwe werkwijze. Doel van de nieuwe aanpak is om de werkwijze verder te optimaliseren en de samenwerking met zorgverzekeraar Zilveren Kruis te optimaliseren. Uit de cijfers blijkt dat de aandacht voor verzuimproblematiek in het PO tot een lichte daling in het langdurig verzuim heeft geleid. Nu richten we ons op de aanpak van het kortdurend verzuim en op preventie.
Het verwachte positieve effect op de ontwikkeling van het verzuimpercentage zullen we de komende periode nauwlettend volgen. Daarnaast wordt de nieuwe aanpak financieel doorgerekend uitgewerkt in de businesscase. Als alle seinen op groen staan is eind van het jaar een beproefde nieuwe werkwijze, met bewezen effect, beschikbaar voor alle sectoren.

	%				duur				frequentie			
	2015	2016	2017	2018*	2015	2016	2017	2018*	2015	2016	2017	2018*
BOOR po	7,2	7,4	8,1	7,5	33	23	40	37	0,9	0,9	0,8	0,8
BOOR (v)so	8,2	6,5	6,7	7,7	26	14	25	28	1,3	1,3	1,1	1,2
BOOR vo	5,0	4,9	4,8	5,1	11	9	12	13	1,8	1,8	1,6	1,7
BOOR totaal	**7,2**	**6,4**	**6,6**	**6,6**	**21**	**15**	**23**	**24**	**1,3**	**1,3**	**1,1**	**1,2**

*Stand van 2018 is het 12-maands voortschrijdend gemiddelde t/m september 2018.

BOOR vs. DUO**	%			duur			frequentie		
	po	(v)so	vo	po	(v)so	vo	po	(v)so	vo
BOOR	7,5	7,7	5,1	37	28	13	0,8	1,2	1,7
Openbaar landelijk	6,6	6,8	5,5	23	21	12	1,0	1,1	1,7
Rotterdam	5,7	6,0	5,1	21	18	10	1,0	1,0	1,6
Amsterdam	7,2	7,7	6,0	21	24	13	1,2	1,3	1,9
Den Haag	5,6	6,4	6,5	17	17	13	1,2	1,3	1,5
Utrecht	5,4	5,0	4,6	20	14	12	1,0	1,4	1,7

**De gegevens van DUO gaan over het jaar 2017, de gegevens van BOOR gaan over de stand in september 2018 (12-maands voortschrijdend).

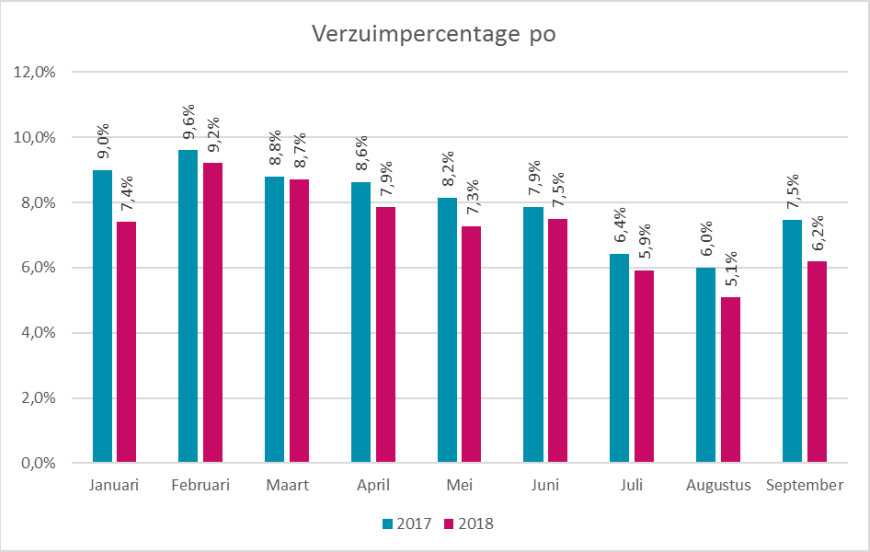
Verzuimpercentage po
12,0%
10,0%
8,0%
6,0%
4,0%
2,0%
0,0%
9,0% 7,4%
9,6% 9,2%
8,8% 8,7%
8,6% 7,9%
8,2% 7,3%
7,9% 7,5%
6,4% 5,9%
6,0% 5,1%
7,5% 6,2%
Januari Februari Maart April Mei Juni Juli Augustus September
2017 2018

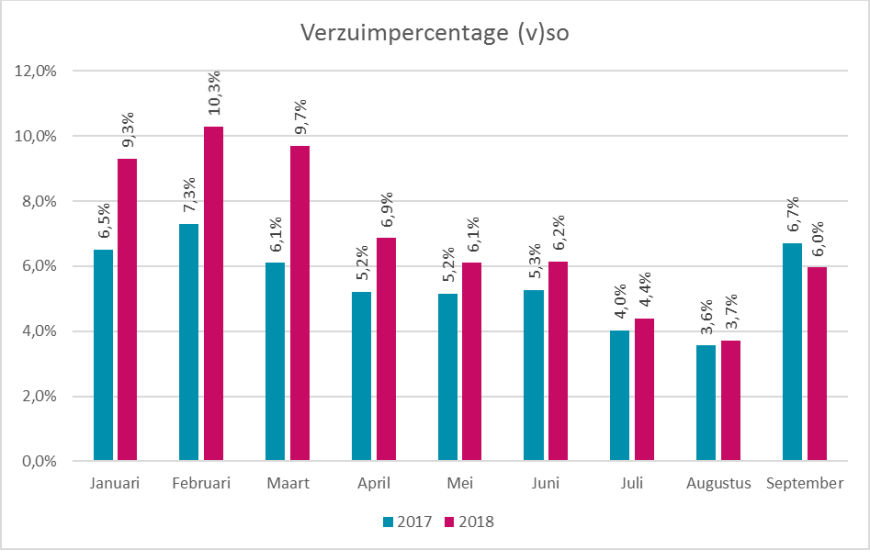
Verzuimpercentage (v)so
12,0%
10,0%
8,0%
6,0%
4,0%
2,0%
0,0%
6,5% 9,3%
7,3% 10,3%
6,1% 9,7%
5,2% 6,9%
5,2% 6,1%
5,3% 6,2%
4,0% 4,4%
3,6% 3,7%
6,7% 6,0%
Januari Februari Maart April Mei Juni Juli Augustus September
2017 2018

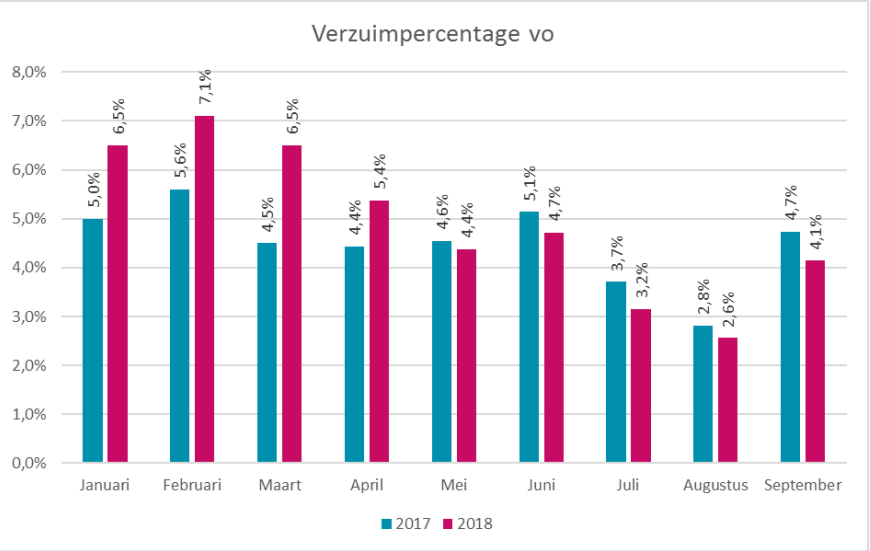
Verzuimpercentage vo
8,0%
7,0%
6,0%
5,0%
4,0%
3,0%
2,0%
1,0%
0,0%
5,0% 6,5%
5,6% 7,1%
4,5% 6,5%
4,4% 5,4%
4,6% 4,4%
5,1% 4,7%
3,7% 3,2%
2,8% 2,6%
4,7% 4,1%
Januari Februari Maart April Mei Juni Juli Augustus September
2017 2018

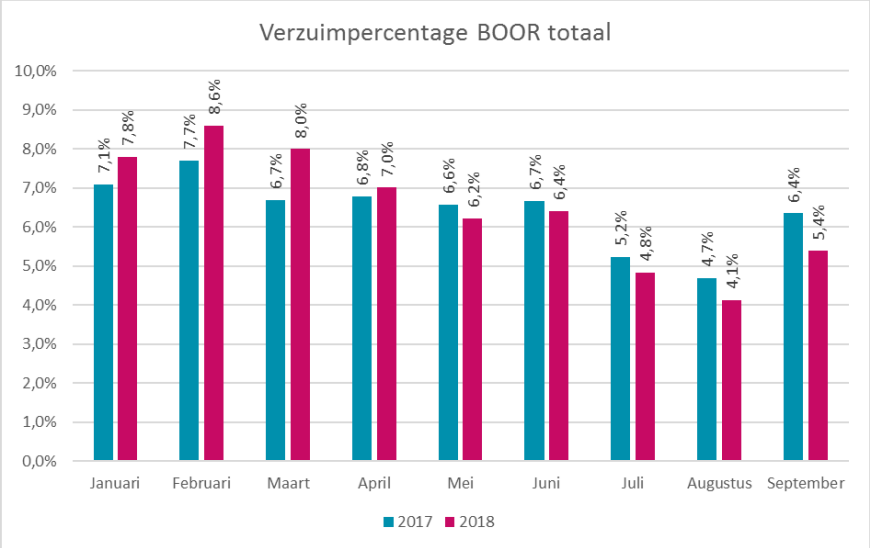
Verzuimpercentage BOOR totaal
10,0%
9,0%
8,0%
7,0%
6,0%
5,0%
4,0%
3,0%
2,0%
1,0%
0,0%
7,1% 7,8%
7,7% 8,6%
6,7% 8,0%
6,8% 7,0%
6,6% 6,2%
6,7% 6,4%
5,2% 4,8%
4,7% 4,1%
6,4% 5,4%
Januari Februari Maart April Mei Juni Juli Augustus September
2017 2018

1.4. Leren in de samenleving

Doel 16 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
Alle scholen hebben in 2018 aandacht voor het thema burgerschap en rapporteren hierover in hun jaarverslag.		

Stand van zaken na acht maanden

Elke school rapporteert in het jaarverslag over de implementatie van burgerschap in het curriculum van de school. Er zijn tal van initiatieven in de scholen die over drie aspecten verdeeld kunnen worden, analoog aan de SLO (stichting leerplan ontwikkeling) namelijk democratische vaardigheden, participatie in de samenleving en identiteitsontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn:

- Leren Debatteren – Park16hoven, Eduard van Beijnum, TVO Merkelbach, Wolfert Dalton en Wolfert Lyceum
- Invoering van leerlingenpanels bij de Kleine Wereld en alle vo-scholen
- Lessenserie over het Parlement bij TVO Merkelbach
- Filosofie en socratische gespreksvoering bij Wolfert Tweetalig, Erasmiaans, Libanon en Einstein
- Terra Nova spelen bij de Kleine Wereld en Piramide
- Maatschappelijke stages bij Wolfert College en Wolfert Tweetalig
- Identiteitsvorming als onderdeel van cultuuronderwijs bij de Jacob Maris en Prisma.

Doel 17 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
Het in 2017 opgestelde plan met activiteiten in het kader van het programma identiteit wordt in 2018 uitgevoerd, gericht op alle drie de sectoren. Bij de viering van het tienjarig bestaan van stichting BOOR is aandacht voor de thema's identiteit en burgerschap.		

Stand van zaken na acht maanden

Het onderwerp (openbare) identiteit is in de eerste acht maanden van 2018 in diverse bijeenkomsten onderwerp van gesprek geweest. Al dan niet aan de hand van (delen van) het plan van aanpak. Het onderwerp is besproken met het voltallige management van BOOR, met het bestuur van BOOR en met de subcommissie BOOR van de gemeenteraad. Uitkomst van de verschillende gesprekken is dat identiteit en burgerschap een belangrijke prioriteit is voor BOOR en dat alle medewerkers handelingsbekwaam moeten zijn op dit gebied. We hebben daarom besloten om 'identiteit en burgerschap' een van de belangrijke pijlers te laten zijn in ons aangescherpte strategische koersplan voor de komende 2,5 jaar. Tijdens de verschillende gesprekken is ook stevig gesproken over de wijze waarop BOOR stil zou moeten en kunnen staan bij deze thematiek. Met het activiteitenplan uit het plan van aanpak is aangevangen en dit zal in de laatste maanden van 2018 worden voortgezet.

Van januari tot en met juni 2018 heeft stichting BOOR zijn tweede lustrum gevierd. De thema's identiteit (en burgerschap) en verbinding stonden hierbij centraal. Gedurende het half jaar hebben diverse activiteiten plaatsgevonden. Het slotstuk was 'de BOOR Parade'. Een dag met zowel inhoudelijke workshops op het gebied van identiteit als vertier. Bijna 1000 medewerkers van BOOR hebben deelgenomen aan de verschillende activiteiten. We kijken ondanks een geringe opkomst met een positief gevoel terug op de inhoud van onze lustrumviering en de opbrengst ervan voor het gesprek over identiteit.

Doel 18 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 is een inventarisatie uitgevoerd naar wat scholen doen op het gebied van ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap en voeren we waar nodig de eerste acties uit om dit te verbeteren.		

Stand van zaken na acht maanden

De inventarisatie naar ouderbetrokkenheid en educatief partnerschap heeft plaatsgevonden. Hiervoor hebben we gebruikt gemaakt van de uitkomsten van de leerling- en oudertevredenheidspeiling. In deze peiling geven de ouders de scholen uit het (s)bao gemiddeld een 7.5, in het (v)so een 8 en in het vo een 7.1 Daarmee zit alleen het vo 0.4 punt onder de BOOR-norm van 7.5. Verbeterpunten uit de door ouders gemaakte opmerkingen bij deze peiling komen terug in de gesprekscyclus, die directeuren hebben met hun leidinggevende.
Voor 2019 komt dit onderwerp terug op de agenda maar dan meer sturend en minder verkennend. De sturing zit op het sterker betrekken van ouders in het (s)bao binnen de school met als voorbeeld het concept educatief partnerschap 3.0.

Doel 19 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
De medezeggenschap binnen BOOR functioneert optimaal. Dit meten we door middel van een steekproef.		

Stand van zaken na acht maanden

In het najaar van 2017 is het Programma Medezeggenschap, met als subtitel: 'om het achterstallig onderhoud weg te werken' gepresenteerd om het functioneren van de medezeggenschap een impuls te geven. In de eerste voortgangsrapportage is voornamelijk gerapporteerd over het onderdeel scholing uit het plan. In deze rapportage komt scholing opnieuw aanbod, net als de voortgang op andere programma onderdelen.

Op dit moment hebben alle scholen van BOOR een medezeggenschapsraad. De bezetting van die raden is over het algemeen goed, maar soms is er een (structureel) probleem met het vervullen van vacatures.

Afgelopen voorjaar zijn de deelnemers van de cursussen medezeggenschap bevraagd op hun ervaringen. Daarvoor ontvingen de deelnemers per e-mail een evaluatieformulier. Hoewel de reacties positief waren, was de respons te laag om een volledig beeld te kunnen geven. Vanaf schooljaar 2018-2019 zal daarom aan het eind van elke cursusbijeenkomst dit evaluatieformulier uitgereikt worden, zodat de deelnemers dit ter plekke en anoniem kunnen invullen.

In het najaar van 2018 wordt een tevredenheidsonderzoek onder medezeggenschapsleden uitgevoerd. De uitkomsten van deze enquête worden (mede) gebruikt voor de realisatie van de programma-activiteit 'Onderzoek naar de situatie in het voortgezet onderwijs.' Verder verwachten we met behulp van de uitkomsten nog meer zicht te krijgen op het functioneren van de medezeggenschap BOOR breed en de te ondernemen initiatieven om deze verder te versterken.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraden

BOOR Services heeft een coördinerende en faciliterende rol naar de gmr's. Het ondersteunt bij de voorbereiding van de vergaderingen. Ook zorgt BOOR Services ervoor dat leden van het algemeen bestuur regelmatig vergaderingen van de gmr's kunnen bijwonen. In juli 2018 is een gesprek georganiseerd tussen de voorzitter van college van bestuur, de voorzitters van de gmr's, de ambtelijk secretaris van de gmr's en de directeur van BOOR Services. Onder andere de voortgang van de sturing en planning van de vergaderingen is hier besproken. Aan de hand van de gezamenlijk bijgehouden lange termijnagenda is inzichtelijk geworden dat de agenda grotendeels gevuld wordt met onderwerpen op het gebied van bedrijfsvoering. Bij het tevredenheidsonderzoek zullen ook gmr-leden worden betrokken.

Doel 20 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang mrt. aug
In 2018 ligt er een plan van aanpak met ambitieuze doelstellingen op het terrein van gezondheid en worden de daaruit voortvloeiende noodzakelijke acties uitgevoerd.		

Stand van zaken na acht maanden

Bij het thema gezondheid is een beknopte inventarisatie gemaakt van de activiteiten op de scholen. Vrijwel alle scholen besteden aandacht aan gezonde voeding, bewegen, mentale gezondheid en in het vo ook nog aan preventie drugsgebruik en seksueel gezond gedrag. Enkele voorbeelden zijn het behalen van het predicaat 'lekker fit', een gezonde kantine en binnen maatschappijleerlessen aandacht voor thema's als gezonde voeding en drugsgebruik. Er is geen sprake van een BOOR-brede aanpak. Wel zal bij de actualisatie van de school-websites expliciet aandacht worden besteed aan het gezondheidsbeleid op schoolniveau.

1.5. Leren in een professionele cultuur

Doel 21 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug
In 2018 organiseren we een pilot waarin binnen de sectoren en sectoroverstijgend ontmoeting wordt georganiseerd om van elkaar te leren, met als doel de onderwijskwaliteit te vergroten. Als de pilot een succes is, breiden we dit in 2019 verder uit.		

Stand van zaken na acht maanden

Het 'samen leren' krijgt vorm in professionele leergemeenschappen (PLG's) die diverse actuele onderwerpen uit het onderwijsveld behelzen. Voor de zomer vonden voor twee PLG's de eerste bijeenkomsten plaats, met respectievelijk de onderwerpen het Jonge Kind en Taal. Uit deze bijeenkomsten is een aantal vervolgacties en –vraagstukken benoemd, die in de komende bijeenkomsten opgepakt worden. Het aanbod van de PLG's is de afgelopen maanden uitgebreid en via intranet bekendgemaakt aan de medewerkers op de scholen. In de maanden september/oktober vinden de eerste bijeenkomsten plaats van de PLG's Cultuur & Identiteit, Rekenen, Wetenschap & Technologie en Hoogbegaafdheid. Ook worden de bijeenkomsten van de PLG's Taal en het Jonge Kind voortgezet.

In samenwerking met de IB'ers uit het (s)bao en het (v)so heeft voor de zomer eveneens de eerste IB-netwerkdag plaatsgevonden. De opkomst van 90 IB'ers toonde aan dat er veel belangstelling is voor een dergelijke uitwisseling van expertise. Op 15 oktober staat de tweede IB-netwerkdag gepland.

Doel 22 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 hebben we een gedragen notitie over ons BOOR-kwaliteitsbeleid.		

Stand van zaken na acht maanden

De afgelopen maanden zijn er veel gesprekken geweest met het college ven bestuur, rectoren, bovenschools directeuren en schoolleiders om tal van kwaliteitsactiviteiten van de afgelopen jaren te verzamelen en vast te leggen. In dit proces stonden de volgende vragen centraal:

- Welke kwaliteitsinstrumenten heeft BOOR?
- Hoe passen we deze instrumenten toe en wat vinden we ervan?

De uitkomst van deze gesprekken is opgetekend in het handboek onderwijskwaliteit. Dit document geeft op praktische wijze weer wat het systeem van onderwijskwaliteit inhoudt. Het handboek wordt nog wekelijks aangevuld en verbeterd, maar geeft voor een groot deel de actualiteit weer. De vele gesprekken hebben geleid tot verbeterpunten voor de onderwijskwaliteit. De inspectie start begin november een kwaliteitsonderzoek op stichtingsniveau. In december vindt een evaluatie op het proces (kwaliteitsbeleid) en product (handboek onderwijskwaliteit) plaats en inventariseren we de verbeterpunten.

Doel 23 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
A. In 2018 behaalt BOOR een weerstandsvermogen van 10%. B. Daarnaast wordt beleid geformuleerd hoe we in de komende jaren op school- en bestuursniveau een solide financiële positie behouden.		

Stand van zaken na acht maanden

Het verwachte resultaat 2018 ontwikkelt zich positiever dan begroot. Hierdoor verloopt de opbouw van het weerstandsvermogen conform verwachting. Hiermee zal het weerstandsvermogen van BOOR eind 2018 het gewenste niveau van 10% behalen. Het beleid over hoe om te gaan met het behoud van dit weerstandsvermogen is nog niet verder uitgewerkt. Dit is uitgesteld als gevolg van de discussie over het behoud van de onderhoudsvoorziening of het activeren van groot onderhoud.

Doel 24 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt	Voortgang t/m aug.
De stuurinformatie over de belangrijkste doelen van BOOR wordt vanaf 2018 digitaal ontsloten. Hiermee kunnen de ontwikkelingen gemonitord worden en eventuele interventies gebaseerd worden.		

Stand van zaken na acht maanden

De gegevens over de belangrijkste doelen van BOOR zijn ontsloten via QlikView. Zoals beschreven bij doel 9 wordt er nog gewerkt aan verdere verbetering. De informatie moet overzichtelijk en toegankelijk beschikbaar worden in een managementdashboard.

Doel 25 – Jaarplan 2018	Voortgang t/m mrt.	Voortgang t/m aug.
In 2018 implementeren we het bestel- en facturatiesysteem.		

Stand van zaken na acht maanden

Het college van bestuur heeft in maart ingestemd met de implementatie van het bestel- en facturatiesysteem. Conform dit besluit is de aanvullende functionaliteit van ProActive gecontracteerd. Ook is per 15 juni de externe projectleider gecontracteerd om de implementatie van het systeem te begeleiden. De initiële planning is inmiddels bijgesteld. In maart was de verwachting dat in het derde kwartaal de functionaliteit geïmplementeerd zou zijn bij de afdeling Huisvesting en Facilitair van BOOR Services. De planning is momenteel dat dit uiterlijk eind 2018 plaatsvindt, waarbij de nieuwe functionaliteit voor heel BOOR Services toegankelijk zal zijn. Daarna wordt bepaald hoe en in welk tempo het systeem verder op de scholen van BOOR wordt uitgerold.

2. Financiën 2018

2.1. Financiën 2018 stichting BOOR

Het financiële beeld over 2018 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Begroting t/m augustus	Realisatie t/m augustus	Begroting 2018	Forecast 2018
Baten				
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	156.311	157.139	234.467	242.126
Overige overheidsbijdragen	8.420	9.558	12.630	13.159
Overige baten	7.395	9.247	11.093	13.985
Totaal baten	**172.127**	**175.944**	**258.190**	**269.269**
Lasten				
Personele lasten	140.443	143.979	210.665	220.694
Huisvestingslasten	11.796	11.921	17.694	17.879
Afschrijvingen	3.141	2.761	4.712	4.495
Overige materiële lasten	14.873	13.794	22.309	22.742
Totaal lasten	**170.253**	**172.455**	**255.380**	**265.810**
Resultaat gewone bedrijfsvoering	**1.873**	**3.489**	**2.810**	**3.460**
Financiële baten en lasten	-158	-177	-237	-220
Resultaat	**1.715**	**3.312**	**2.573**	**3.239**

Algemeen

De forecast 2018 laat een resultaat zien dat hoger is de begroting (€ 3,2 miljoen ten opzichte van € 2,5 miljoen) en ligt in lijn met de realisatie tot en met augustus (€ 3,3 miljoen).
De opbouw van het weerstandsvermogen naar 10% verloopt hierdoor nog steeds conform verwachting. Het percentage weerstandsvermogen is namelijk de verhouding tussen het eigen vermogen en de totale baten. Aangezien de totale baten zijn gestegen volgt hieruit dat de opbouw van het weerstandsvermogen verhoudingsgewijs ook moet stijgen om op hetzelfde percentage uit te komen.

Ontwikkeling leerlingaantallen

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het leerlingaantal per sector opgenomen. Te zien zijn de begrote aantallen per 1-10-2017 en de gerealiseerde aantallen. Ook zijn de begrote aantallen per 1-10-2018 opgenomen. De gerealiseerde aantallen in het (s)bao zijn lager dan in de begroting was opgenomen. Voor de overige sectoren was de begroting ongeveer gelijk aan de gerealiseerde aantallen.

	2018	2018	2019
teldatum	*1-10-2017 begroting*	*1-10-2017 realisatie*	*1-10-2018 prognose*
Sector (speciaal) basisonderwijs	17.845	17.602	17.863
Sector (voortgezet) speciaal onderwijs	2.071	2.053	2.076
Totaal primair onderwijs	**19.916**	**19.655**	**19.939**
Sector voortgezet onderwijs	10.838	10.832	10.750
Totaal	**30.754**	**30.487**	**30.689**

Baten

De baten waren begroot op € 258,1 miljoen en komen naar verwachting hoger uit, namelijk op € 269,2 miljoen. Dit verschil van € 11 miljoen wordt vooral verklaard door extra middelen rijksbekostiging ter compensatie van de CAO verhogingen en de middelen werkdrukvermindering vanaf schooljaar 2018-2019 voor de sectoren (s)bao en (v)so. Een aantal scholen binnen de sectoren vo en (v)so verwachten hogere inkomsten als gevolg van leerling groei. Voor de sector (s)bao geldt dat voor een aantal scholen de rijksinkomsten lager zijn als gevolg van een leerlingdaling.

Daarnaast zijn bij de sector (v)so inkomsten ESF subsidie opgenomen in de forecast bij de overige baten. In het VO worden hogere detacheringsopbrengsten verwacht. Tegenover deze extra baten staan ook extra verplichtingen (zie ‘lasten’).

Lasten

De lasten waren begroot op € 255,3 miljoen en komen naar verwachting hoger uit, namelijk op € 265,8 miljoen. Dit is een stijging van bijna € 10 miljoen. Dit komt met name door een stijging in de personele lasten als gevolg van de CAO-effecten en extra personele inzet als gevolg van leerlinggroei in het vo en (v)so en hogere vervangingskosten in het (s)bao. De verwachte huisvestingslasten en afschrijvingslasten zijn ongeveer gelijk aan de begroting.

Financiële baten en lasten

De financiële lasten in de forecast zijn iets hoger dan begroot. Dit betreft de rente van de leningen van de onderwijslocaties in Lansingerland. Ten tijde van het opmaken van het begroting was het voornemen om één lening over te sluiten tegen lagere lasten. Dit bleek, vanwege de te betalen boete, niet voordeliger, waardoor de lening onder de bestaande financieringsvoorwaarden is doorgezet. Echter, omdat de bouw vertraagd is, zijn de rentelasten lager dan in de eerste forecast was opgenomen.

2.2. Realisatie januari t/m augustus 2018

De realisatiecijfers over de periode januari tot en met augustus van 2018 laten een voordelig resultaat zien van € 3,3 miljoen. Dit is € 1,6 miljoen hoger dan is begroot tot en met deze periode. € 0,6 miljoen wordt verklaard door Bestuur en BOOR Services. De verwachting is dat de die onderdelen van BOOR eind 2018 aankoersen op een beperkt overschot.

Het resultaat van de sector (v)so is € 0,3 miljoen hoger dan is begroot tot en met augustus. De sector vo loopt € 0,3 miljoen voor op de begroting. Beide sectoren verwachten dat deze positieve afwijking zich doorzet naar een hoger resultaat voor heel 2018.

Dit periode-resultaat kan overigens niet één op één worden vertaald naar een resultaat voor het gehele jaar. Als gevolg van een seizoenpatroon in de baten en de lasten, worden deze niet gelijkmatig gedurende het jaar gerealiseerd.

In de volgende paragraaf zijn de resultaten en de forecast per sector opgenomen. De realisatie tot en met augustus wordt toegelicht in de laatste paragraaf van dit hoofdstuk.

2.3. Financiën 2018 per sector

De forecast 2018 is tot stand gekomen door het samenvoegen van de individuele verwachtingen van de scholen. De schoolleiding heeft bij het maken van de forecast rekening gehouden met onder meer de volgende ontwikkelingen, zoals ze op dat moment bekend waren:

- Werkelijke leerlingaantallen in het lopende schooljaar
- Ontwikkeling van de personele formatie
- Gevolgen van de cao-onderhandelingen
- Aangepaste rijksbijdragen
- Afwikkeling subsidieprojecten
- Vervangingskosten personeel
- Onderhoudsuitgaven ten laste van de schoolbegroting

Per sector is het financiële beeld als volgt uit:

Bedragen x € 1.000

Verdeling per sector	Begroting	Begroting tm aug	Realisatie januari -aug	2e forecast	1e forecast
Sector (s)bao	1.066	711	1.004	681	1.069
Sector (v)so	442	295	613	560	444
Sector vo	1.065	710	1.095	1.899	1.078
Bestuur en BOOR Services	0	0	600	100	0
Totaal	**2.573**	**1.715**	**3.312**	**3.239**	**2.591**

Op dit moment verwachten 23 scholen (28%) dat zij het begrote resultaat niet gaan halen. Dit zijn er tien meer dan in de vorige voortgangsrapportage zijn opgenomen. In de sector (s)bao zijn er negen scholen bijgekomen. Omdat er ook een aantal scholen een hoger dan begroot resultaat verwachten compenseert dit elkaar en wordt naar verwachting BOOR-breed wel het begrote resultaat gehaald.

Sector	Aantal scholen/ entiteiten	Aantal scholen binnen de begroting	Aantal scholen met begrotings-overschrijding
(speciaal) basisonderwijs	69	50	19
(voortgezet) speciaal onderwijs	8	6	2
Voortgezet onderwijs	6	4	2
Totaal	**83**	**60 (72%)**	**23 (28%)**

<u>(Speciaal) basisonderwijs</u>
Negentien scholen in het (s)bao laten op dit moment een lager resultaat dan begroot zien, met verschillende oorzaken. De belangrijkste oorzaken zijn extra investeringen als gevolg van een benodigde kwaliteitsimpuls en hogere vervangingskosten voor langdurig zieke medewerkers, zowel directie als onderwijzend personeel. Vanwege het lerarentekort zijn scholen steeds vaker gedwongen dure inhuur via uitzendbureaus in te schakelen, waardoor de vervangingskosten zorgen voor een overschrijding van de begroting. We zijn niet verrast door het lerarentekort, maar het aantal te vervullen vacatures was wel hoger dan verwacht. Ook is geïnvesteerd in een extra recruiter om de externe inhuur te beperken.

Voor vijf scholen geldt dat de extra inzet ten behoeve van de onderwijskwaliteit wordt gedekt vanuit de bestemmingsreserve die gevormd is in 2017. Hier tegenover staat ook een aantal scholen die een hoger resultaat verwachten dan was begroot. De sector verwacht op dit moment een resultaat dat circa € 300.000 lager is dan de begroting. De komende periode wordt erop gestuurd om dit resultaat nog te verbeteren.

<u>(Voortgezet) speciaal onderwijs</u>
Voor de sector (v)so is de verwachting dat de Tyltylschool niet het begrote resultaat gaat halen als gevolg van minder leerlingen dan begroot. Deze daling kan niet volledig worden opgevangen in de lasten. Ook Scoor zal niet het begrote resultaat gaan halen. De ingezette afbouw van het personeel duurt langer dan was gepland. Daar tegenover staat dat de Piloot een hoger resultaat verwacht zodat de totale sector het begrote resultaat zal halen.

<u>Voortgezet onderwijs</u>
In de sector vo is de verwachting dat Wolfert van Borselen de begroting niet gaat halen als gevolg van hogere personele lasten (inhuur extern personeel en aanvulling van personele voorzieningen). Einstein verwacht de begroting niet te gaan halen als gevolg van een hogere leerlingengroei dan geprognosticeerd was. De inkomsten blijven achter bij de personele inzet. Daar tegenover staat dat onder meer Nieuw Zuid, Erasmiaans, Libanon een hoger dan

begroot resultaat verwachten zodat de forecast 2018 € 0,8 miljoen hoger uitkomt dan de begroting.

3. Inventarisatie risico's en onzekerheden

Hierna hebben we een overzicht opgenomen van de belangrijkste risico's en onzekerheden van BOOR. Per risico is een korte beschrijving opgenomen en zijn de belangrijkste beheersmaatregelen genoemd om de impact van het risico te minimaliseren.

Risico	Domein Bestuur en Organisatie
Middelhoog risico	**Imagorisico.** Afgelopen jaar hebben 2 van onze ruim 3.500 medewerkers niet-integer gedrag laten zien. Ondanks het incidentele karakter kan dit grote gevolgen hebben voor de goede naam en faam van BOOR. De praktijk leert dat niet alles is op te lossen met extra regeltjes. Wie kwaad wil, vindt altijd wel een weg. Neemt niet weg dat we wel lering hebben kunnen trekken uit deze situaties. We hebben een aantal procedures aangescherpt. Daarnaast investeren we met een cultuurprogramma in het doorleven van gemeenschappelijke waarden en normen en gewenst gedrag.
Middelhoog risico	**Doelstellingen te weinig sturend.** Het huidige koersdocument en daarvan afgeleid jaarplan wordt in de praktijk als 'breed' ervaren, met te veel prioriteiten en weinig focus. Anderzijds vragen actuele maatschappelijke ontwikkelingen ons kritisch te kijken naar ons beleid. Bovendien zijn er nog stappen te zetten in het sturend vermogen van de informatievoorziening (meer resultaatgericht, sturing op concrete doelstellingen) en kortere tijdslijnen. Beheersmaatregel: werken aan herziene koers met een beperkt aantal concrete doelstellingen. Dit zorgt voor focus in de sturing van de organisatie, maar ook het communiceren van de resultaten wordt hierdoor eenvoudiger en effectiever
	Domein Onderwijs en identiteit
Middelhoog risico	**Continuïteitsrisico kleine scholen.** BOOR heeft in het basisonderwijs 26 kleine scholen (<225 leerlingen). Dit kan een continuïteitsrisico vormen. Bovendien vraagt de gemeente in het kader van leegstandsreductie om het reduceren van m2's. Het samenvoegen, verhuizen of sluiten van scholen heeft een forse (financiële) impact en kan tot verlies van leerlingen leiden. Beheersmaatregel: opstellen en uitvoeren businesscases per kleine school en het zorgvuldig handelen naar alle betrokkenen volgens vastgesteld protocol

Middelhoog risico	**Niet toereikende onderwijskwaliteit op aantal scholen**. Het aantal zwakke scholen/afdelingen is in 2018 afgenomen van 6 naar 3. Ondanks positieve trend blijft het risico dat we op deze scholen niet de volle capaciteit en talenten van onze leerlingen benutten. Daarnaast lopen we imagorisico met kans op daling van leerlingaantallen en (meerjarig) forse investeringen. Beheersmaatregel: uitvoering van het hiertoe opgestelde plan van aanpak en periodieke tussentijdse audits.
Middelhoog risico	**ICT toepassing in onderwijs sluit onvoldoende aan bij de onderwijskundige doelstelling**. De inzet van ICT-middelen in de leersituatie sluit niet altijd aan bij de pedagogisch-didactische benadering. Risico is dat we op deze scholen niet de volle capaciteit en talenten van onze leerlingen benutten. Beheersmaatregel: in overleg met alle sectoren wordt op dit moment een plan van aanpak geformuleerd (Bestemmingsplan Digitale Leeromgeving en Digitale Werkomgeving).
	Domein Financiën
Middelhoog risico	**Onverwachts verminderen (tijdelijke) subsidies.** In 2019 wijzigt het gemeentelijk beleid Leren Loont! Voor BOOR is op dit moment onbekend op welke middelen gerekend kan worden. Ook op rijksniveau zijn er ontwikkeling in de rijksbekostiging, zowel in het PO als VO. Ook dit zal herverdelingseffecten tot gevolg hebben. De impact daarvan is nog niet bekend en vormt derhalve risico. Beheersmaatregel: afstemming met de gemeente om helderheid te verkrijgen over de effecten voor BOOR.
Middelhoog risico	**Procedures en processen zijn nog niet allemaal beschreven.** Er zijn nog stappen te zetten in het formaliseren van de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB). Nog niet alle administratieve kernprocessen zijn beschreven en ontsloten voor de medewerkers. Risico is dat handelingen niet altijd efficiënt en effectief verlopen (in-een-keer-goed). Beheersmaatregel: vaststellen handboek AO/IC met procedures voor een tijdige en correcte verwerking.
	Domein Personeel
Urgent risico	**Dreigend lerarentekort.** In het Rotterdamse onderwijs dreigen zowel in het basis- als voorgezet onderwijs grote lerarentekorten, o.a. door een relatief grote uitstroom van medewerkers die de pensioengerechtigde leeftijd bereiken en onvoldoende instroom vanuit de pabo's en lerarenopleiding. De urgentie neemt sterk toe. Er is zorg over de wijze waarop kennis en expertise in de scholen kan worden behouden. Als beheersmaatregel participeert BOOR in het Rotterdamse plan lerarentekort, dat gericht is op zowel de kwantiteit (het vergroten van de instroom en het beperken van de uitstroom) als op de kwaliteit (professionele ontwikkeling) van leraren. Daarnaast investeert BOOR in imagoversterking met BOOR Werkt, BOOR Leert en de BOOR Banenmarkt.

Urgent risico	**Ziekteverzuim ligt structureel boven het landelijk gemiddelde.** BOOR kent een relatief hoog ziekteverzuim (>6%), dat naast extra kosten zorgt voor druk op het zittende personeel. Beheersmaatregel: uitvoeren verzuimbeleid, incl. verzuimprotocol en periodieke bespreking effectiviteit verzuimbeleid met de (P)GMR.

	Domein Huisvesting, Facilitaire dienstverlening en ICT
Urgent risico	**Geen actueel meerjarenonderhoudsplan**. Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) blijkt onvoldoende aan te sluiten bij de daadwerkelijke onderhoudsbehoefte. Beheersmaatregel: in 2018-2020 wordt het gebouwenbestand jaarlijks voor 1/3 opnieuw geschouwd. Op basis van deze herijking zal een koppeling gelegd worden met wat er financieel nodig is. Actueel risico is dat een aantal accountants een nieuwe interpretatie hanteren voor het vormen van de onderhoudsvoorziening, waarbij zij zich beroepen op de richtlijn voor de jaarverslaggeving (RJ). Dit betekent dat er in enig jaar niet alleen voldoende middelen moeten zijn om de onttrekkingen van dat jaar te bekostigen, maar dat er ook naar rato voldoende moet zijn om de onttrekkingen van de komende jaren te bekostigen. Dit gesprek loopt op landelijk niveau waarbij de brancheorganisatie van de accountants, het ministerie van OCW en de sectororganisaties zijn aangesloten. De verwachting is op dit moment niet dat voor dit jaar de nieuwe interpretatie generiek zal worden opgelegd. In overleg met onze accountant houdt BOOR vooralsnog dan ook vast aan de huidige werkwijze.
Middelhoog risico	**Verouderde ICT-infrastructuur | ICT-beleid | ICT-beheer.** BOOR kent op onderdelen een verouderde ICT-infrastructuur, onder andere doordat in de afgelopen jaren prioriteit is gegeven aan de versterking van het weerstandsvermogen. Daarnaast zijn nog stappen te zetten in (formalisatie van) een BOOR brede ICT-organisatie. De ICT-beheersing is nog voornamelijk informeel van aard. Beheersmaatregel: In 2017 is een nieuwe ICT-visie en -strategie opgesteld, die in 2018 is uitgewerkt in een ICT-kader en contourenplan. Daarnaast participeert BOOR in een initiatief van een twintigtal schoolbesturen tot oprichting van een Inkoopcoöperatie (SIVON). Deze Inkoopcoöperatie zal zich in eerste instantie richten op het bieden van connectiviteit, infrastructuur en een datacenter voor de deelnemende besturen.